

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ АУДИТОР**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2024.04.25 № 1067

танай _____-ны № _____-т

Г Дүгнэлт хүргүүлэх тухай Г

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн ту0445ай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.5, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5.4-т заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Улсын Их Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох “Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам”-ын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Улсын Их Хурлын сонгуульд оролцох нам, эвсэл нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, Монгол Улсын хөгжлийн урт хугацааны бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт нийцүүлэн боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын тооцоо, судалгааг гаргаж, хуульд заасны дагуу хянуулан дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Үндэсний аудитын газар нь Улсын Их Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817:2020 стандарт, түүнийг хэрэгжүүлэх журам, заавар, аргачлалыг удирдлага болгон Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны Төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны Төсвийн төсөөллийн тухай хуулийг тус тус шалгуур болгож дүгнэлт гаргалаа.

Дүгнэлт

Улсын Их Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор “Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам”-ын ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрт тусгасан зорилт, арга хэмжээ нь Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

“Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам”-ын мөрийн хөтөлбөр /.../ хуудас-ийг хавсаргав-

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ
АУДИТОРЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Д.ЗАГДЖАВ

Z:\Yawsan_Bichig\2024\0420 GNAG-3.Docx

0001030695

ЭРХ ЧӨЛӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ НАМ

2024.04.12

Улаанбаатар

Батлав: ЭЧХН-ын Боловсруулан Зөвлөлдөх Ерөнхий Хороо

УРИА: ХҮЧИРХЭГ МОНГОЛЫГ БҮТЭЭНЭ.

Эрх Чөлөөг Хэрэгжүүлэгч Нам 2024 оны Монгол Улсын Их хурлын сонгуульд оролцох мөрийн хөтөлбөрөө Үндсэн хууль, Улс төрийн намын тухай хуулийн 19,4; намын дүрмийн 6.5.12 дох заалтын үндэслэн мөрийн хөтөлбөрийн бодлогыг төлөөллийн байгууллага болох Боловсруулан Зөвлөлдөх Ерөнхий Хороогоор батлав. Үүнд:

- Улсынхаа тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт байдлыг бататган бэхжүүлэхийн төлөө тууштай байж зорилгоосоо буцахгүй ажиллана.
- Монголын ард түмний эрх ашигт харшилсан хуулиудыг хүчингүй болгож, иргэд, байгууллагын хуулийн төслийн тухай саналыг дэмжиж ажиллана.
- Монгол Улсын хөгжлийн өвөрмөц загварыг хэрэгжүүлэхийн тулд шинжлэх ухааны үндэслэлтэйгээр хууль эрх зүйн орчинд өөрчлөлт оруулна.
- Хүний эрх, үүрэг, эрх чөлөө, шударга ёс, үндэснийхээ эв нэгдлийг эх дотооддоо ч гадаадад ч хамгаалан ажиллана.
- Хүүхэд, залуучуудад уламжлалт түүхэн өв соёл эх оронч боловсрол олгох хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, оюуны өмчийг хөгжүүлнэ.
- Иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинг бүрдүүлэн агаарын бохирдлыг арилгахын тулд олон тулгуурт эрчим хүчийг ашиглаж, экологийн тэнцвэрт байдлыг хадгалах зорилгоор иргэдийн хяналтын тогтолцоог бий болгох эрх зүйн орчинг бий болгоно.
- Төрт ёс, түүх соёлынхоо уламжлалыг үр хүүхэд, хойч үедээ нандигнан өвлүүлэх ажлыг бага наснаас нь сургаж хэвшүүлнэ.
- Дотоодын аж ахуйн нэгж, гадаадын хөрөнгө оруулагчдын татварын тогтолцоонд улс эх орны эрх ашигт нийцсэн эрх зүйн орчинг бий болгоно.
- Хүн төрөлхтөний соёл иргэншлийн ололтыг хүндэтгэн үзэж ард түмэндээ хэрэглээ болгон, эх орондоо хэвшүүлэн хөгжүүлнэ.

НАМЫН ДАРГА

Ш.ТӨМӨРСҮХ